

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

AT VELJA RØTTU SÍÐUNA

– Ov nógv ferð er tann orsök, sum oftast gongur aftur í ferðsluvánlukkum, har onkur doyir.

Tað steðfestir Ferðslutrygd, sum í gjár kunngjórði nýggja kanning, sum visir, at heilt nógvir føroyingar koyra ov skjótt. Fleiri enn annarhvør okkara koyrir vanliga skjótari enn mest loyvda hámarksferð loyvur.

Sambært Ferðslutrygd, so eru batarnir í nýggju kanningini í mun til hana, sum Ferðslutrygd gjórði í fjør, og tað kann so merkja, at tað hjálpir at seta fokus á eitt slíkt evni.

Og sjálvandi skal ein stovnur sum Ferðslutrygd leggja dent á ferðina, tí hon er størsti dreparin í

ferðsluni. Og at vit júst hava 80 km um tíman sum mest loyvdu ferð á landsvegum hevur sjálvandi sína orsök.

Kanningar vísa, at vandin fyri at doyggja í ferðsluni økist munandi, um tú setir ferðina upp um 80 km um tíman. Koyrir tú 80 km um tíman og rennir frontalt á, er vandin fyri at doyggja 30 prosent. Men koyrir tú harafturímóti 90 km um tíman og rennir frontalt á, so er vandin fyri at doyggja 70 prosent. At hækka ferðina 10 km um tíman kann tí í stóran mun vera munurin millum liv og deyð.

Javnan hoyra vit røddir um, at á hesum og hasum strekkinum átti

mest loyvda ferðmarkið at verða sett upp. Men aftur her eru grundgevingarnar ímóti, at skal ferðin setast upp um teir 80 km um tíman, at so skulu vegirnir ferðslutryggjast munandi – eitt nú við verju millum báðar vegbanarnar eins og á motorvegum. Og slíkt kostar pengar og verður valla gjørt.

Flestu munnu vera samd um, at vit fara ikki at ferðslutryggja vegirnar til motorveglíknandi strekki fyri hundræðtals millónum, tá so nógv annað á samferðsluøkinum stóðugt liggur á láni. Tað hevði verið at skotið spurvar við kanónum.

Tí eigur alt kjak um ferðslutrygd og ferð heldur at snúgva seg um

at sannføra fólk um, hvussu stórán týðning tað hevur, at fólk halda seg til ferðmørkini heldur enn at fara út í eitt meiningsleyst kjak um

at hækka hámarksferð á landavegunum.

Ferðslutrygd má sjálvandi fylgja vísindini, sum sigur, at vandin fyri at doyggja økist úr 30 prosentum upp í 70 prosent, um vit renna frontalt saman við ávikavist 80 og 90 km/t. Tað eru so tøl, sum tala fyri, at vit eiga at velja ta røttu síðuna av galdandi hámarksferðini, um vit skulu geva okkum vón um at liva upp til null-hugsjónina, at eingin skal doyggja í ferðsluni.

Skulu vit hald 0-hugsjónina má hámarksferðin haldast...

FSF keyp sær tíðindi í KVF

Útsølan í Kringvarpi Føroya heldur fram. Fríggjadagin var tað Fótbóltssmabandið, sum keypti sær tíðindapláss. Hetta er gjørt í avtalu millum Kringvarpið og FSF, har Kringvarpið millum annað lovar at nevna navnið hjá oljufelagnum Effo, hvørja ferð tey siga frá fótbólti í ítróttarsendingum.

Privatu miðlarnir eru í dypurhuga. Almennu pengarnir hjá stóru ítróttarsambondunum skulu nú brúkast til at stuðla almenna kringvarpinum, sum frammanundan við pantifúta kann krevja inn kringvarpsskatt.

Eitt er tað órættvísa í tí, at FSF og ÍSF fremja slíkan mismun og kappingaravlagning millum privata miðilin og tann almenna miðilin. Annað er, hvussu djúpt almenna kring-

varpið kann søkka í stríðnum fyri pengar.

Tí tað kostar sanniliga eisini at reka privatar miðlar – og fólk kunnu so sjálvi meta um, hvør fær meira burtur úr hvørjari krónu, teir privatu ella tann almenni miðilin.

Men at tvinga fólk at gjalda kringvarpsskatt, tá sponsorar stýra innihaldinum, og tá

prime-time tíð í Degi & Viku verður brúkt til at tatovera ovurfegnum sjónvarpsvertum, tá eru vit komin har til, at politikarar mugu grundgeva fyri Føroya fólki, hví vit skulu gjalda kringvarpsskatt yvirhøvur.

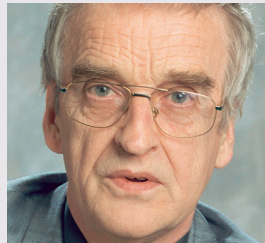
Vit kunnu bara vóna, at bjørnin í Mentamálaráðnum skjótt vaknar.

Lisið á facebook

Kaj Leo Holm Johannesen.

– Tá eg í hesi vikuni havi greitt mínum starvsfeløgum í hinum norðurlondunum frá okkara búskaparligu lyklætølum, seta øll sama spurning, hvussu hava tit megnað at komi so væl

gjøgnum búskaparkreppuna. Gløgt er gestsins eyga, tað gongur væl í okkara landi, og við einum skilagóðum politikki og við góðum fólki, eingin undantikin eru vit komin so frætt ávegis gjøgnum alheims búskaparkreppuna.

Viðfara vaksín sum børn

THOMAS ARABO
KJAK SÍÐA 18

Inuittar klára tað – ikki vit

EDMUND JOENSEN
KJAK SÍÐA 18

Málráð
frá **Orðafragð**

Marjun Arge Simonsen
málfrøðingur og cand.phil. í føroyskum

At velja

Vit hava valt at flyta til Føroya, eg havi valt at lesa til lækna, eg havi valt at hugsa positivt og myndugleikarnir hava valt at broyta innihaldið í føroyska fólaskúlanum. Mong eru dømini, ið hoyrast í miðlum og síggjast á netinum, har orðið “velja” verður ovnytt.

At velja er at “taka ein av tveimum ella fleiri valmøguleikum” ella “kjósa”. Vit gera alsamt val av øllum handa slag gjøgnum dagin, men mælast má frá at nýta orðið “velja” um tað. Hetta er ávirkan uttaneftir og hevur kanska røtur í, at nú á døgum hava fólk lyndi til at seta seg sjálv rættiliga nógv í miðdepilin.

Ivast vit í, um vit skulu fara til gongu ella í bili til arbeiðis, er ikki neyðugt at siga, at vit “valdu” at fara til gongu, men bara at siga, at vit fóru til gongu til arbeiðis. Somuleiðis um vit taka dømið “eg havi valt at ganga

til arbeiðis hvønn morgun”, so er betra orðingin “eg gangi til arbeiðis hvønn morgun”.

Tú kanst t. d. ivast í, um tú skalt kóka seyðarhøvd ella ein ræstan háls til døgurða, men kortini er ikki neyðugt at siga, at tú valdi at kóka seyðarhøvd; tað er nóg mikið at siga, at tú kókar seyðarhøvd til døgurða – ella kanska, at tú “gjórði av” at kóka seyðarhøvd. Eisini er betra orðingin, at tú hevur “gjørt av” at flyta til Føroya ella at lesa til lækna.

Nakað annað er, tá ið okkum stendur í boði beinleiðis at velja millum tveir ella fleiri ítøkiligar møguleikar, t. d. skulu ung velja lærugreinir, tá ið tey fara í framhaldsdeild. Somuleiðis í Gekkinum, tá ið tann hepni skal velja sær ein eina lúku við einum bókstavi.

Ikki at gloyma fara vit á løgtingsval fjórða hvørt ár og greiða atkvøðu, tá ið vit velja fólk inn á ting.

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo